

Seri No : 39

Tarih : 10.03.2023

SİRKÜLER
(2023/39)

Konu: 2022 Yılı Matrah ve Vergi Artırımı Kapsamına Alındı.

ÖZET

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" 9/3/2023 tarihinde kabul edilerek yasalastı.

Kanun Teklifinde, Meclis Genel Kurulunun 9/3/2023 tarihli oturumunda özetle şu değişiklikler yapılmıştır;

- 2022 yılı matrah ve vergi artırımı kapsamına alındı,
- Yatırım fon ve ortaklık istisnası (KVK Md. 5/1-d) ile mikro ve küçük işletmelerin (10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan) teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirim konuları ek vergi dışına alındı.

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" 9/3/2023 tarihinde kabul edilerek yasalastı.

Kanun Teklifinde, Meclis Genel Kurulunun 9/3/2023 tarihli oturumunda özetle şu değişiklikler yapılmıştır;

- 2022 yılı matrah ve vergi artırımı kapsamına alındı,
- Yatırım fon ve ortaklık istisnası (KVK Md. 5/1-d) ile mikro ve küçük işletmelerin (10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan) teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirim konuları ek vergi dışına alındı.

1) 2022 Yılı Matrah ve Vergi Artırımı Kapsamına Alınması

Bu Kanuna eklenen geçici 1 inci madde ile 2022 yılı matrah ve vergi artırımı kapsamına alınmıştır.

Buna göre; mükellefler, 2022 takvim yılı gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını %25 oranından az olmamak üzere artırmaları halinde madde hükmünden yararlanabilecektir.

Asgari artırım tutarları; 2022 yılı için matrah artırımında bulunan gelir vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutanlar için 105.000 Türk lirasından; bilanço esasına göre defter tutanlar ile serbest meslek erbabı için 200.000 Türk lirasından, kurumlar vergisi mükellefleri için 500.000 bin Türk lirasından az olamayacak.

Düzenleme ile kurumlar vergisi mükellefleri için matrah artış oranları ve asgari matrah artış tutarları aşağıdaki gibi olmuştur:

Matrah Artırım Oranları ile Asgari Artırım Tutarları				
Beyannameye İlişkin Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Tutarı	Vergi Oranı	İndirimli Oran
2018	35%	200.000	20%	15%
2019	30%	215.000	20%	15%
2020	25%	230.000	20%	15%
2021	20%	260.000	20%	15%
2022	25%	500.000	20%	15%

2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için;

- Bu yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması ve
- Bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın **%122,93 oranında artırılması** suretiyle bulunan tutar ile **2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması** suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması,

gerekmektedir.

Ayrıca, 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 1/1/2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda, bu bent hükmüne istinaden yapılacak kıyaslamada düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınacaktır.

Yukarıdaki kıyaslamaya ilişkin olarak;

a) Üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde,

İkinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın **%100 oranında artırılması** suretiyle bulunan tutar kıyaslamada dikkate alınacaktır.

b) Sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde,

Birinci geçici beyannamesinde beyan edilen matrahın **%300 oranında artırılması** suretiyle bulunan tutar kıyaslamada dikkate alınacaktır.

c) Zarar beyan edilmiş veya matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması durumunda,

2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmayacaktır. 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, asgari tutarlardan az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınacaktır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları **2022 yılına ait zararlarının tamamı 2023 yılından itibaren izleyen yıl karlarından mahsup edilmeyecektir.** 2022 yılına yönelik matrah artırımında bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, bu yıla ilişkin yıllık beyannamelerinde hesaplanan vergilerinden mahsup edilemeyen geçici vergiler iade edilmeyecektir.

2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi stopajlarında artırım için aşağıdaki oranlar uygulanacaktır.

Yıl	Ücret, Serbest Meslek, Kira ve Kar Payı Ödemelerinde Artırım Oranı	Yıllara yaygın inşaat işleri istihkaklarında Artırım Oranı
2018	6	1
2019	5	1
2020	4	1
2021	3	1
2022	2	1

Katma değer vergisinde artırım için 2022 yılı her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri katma değer vergisi beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden **2022 yılı için %2 oranından** az olmamak üzere belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak artırmaları halinde bu dönemler için KDV incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.

KDV artırım oranları

Yıl	Artış Oranı
2018	3
2019	3
2020	2,5
2021	2
2022	2

Son olarak, 2022 yılına ilişkin kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulması, kurumlar vergisi mükelleflerine istisna ve indirimler üzerinden getirilen ek vergi için bu döneme ilişkin inceleme ve tarhiyat yapılmasına engel teşkil etmeyecektir.

2) Ek verginin hesaplanmayacağı istisna ve indirimlere ek yapılması

Meclis görüşmelerinde, ek verginin düzenlendiği bu Kanunun 10'uncu maddesinin 27 nci fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Buna göre, düzenlenen ek vergi; yatırım fon ve ortaklık istisnası (KVK Md. 5/1-d) ile mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirime konu kazançları üzerinden de hesaplanmayacaktır.

Yapılan değişiklikle birlikte ek verginin hesaplanmayacağı istisna ve indirimler aşağıdaki gibi olmuştur:

- Yatırım fon ve ortaklık istisnası (KVK Md. 5/1-d)
- Kooperatiflerde risturn istisnası (KVK. Md. 5/1-i),
- Taşınır ve taşınmaz malların Sat-Kirala-Geri Al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-j),
- Varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine satışından doğan kazançlarda istisna (KVK Md. 5/1-k),
- Kur Korunmalı Mevduat hesaplarından sağlanan kazançlarda istisna (KVK. Md. Geçici 14),
- Sponsorluk harcamaları (KVK. Md. 10/1-b),
- Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-c)
- Okul, sağlık tesisi, öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi ile ibadethanelerin inşası ve mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-ç)
- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ve köyler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen ya da desteklenmesi uygun görülen yerlere yapılan bağış ve yardımlar (KVK. Md. 10/1-d),
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan bağışlar (KVK. Md. 10/1-e),
- İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan bağış veya yardımlar (KVK. Md. 10/1-f),
- Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı (KVK. Md. 10/1-g),
- Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korunmalı işyeri indirimi (KVK. Md. 10/1-h),
- Yatırım indirimi istisnası (GVK. Mad. Geçici 61),
- İlgili Kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar ile 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirime konu kazançları

Bilgilerinize sunarız.